

T.C.

ZM R

3. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2020/1151

KARAR NO : 2021/35

DAVACI : SEL M AYDO AN ADINA TÜM YEREL YÖNET M
ÇALI ANLARI SEND KASI

VEK L : AV. SULTAN SEDA KIZILDA
-UETS[16687-86383-85843]

DAVALI : ZM R BÜYÜK EH R BELED YE BA KANLI I

VEK L : AV. NE E DUYGUN

zmir Büyük ehir Belediye Ba kanlı ı Hizmet Binası Cumhuriyet
Bulv. No:1 Konak/ ZM R

DAVANIN ÖZET : Davacı tarafından, davalı idare ile Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası arasında imzalanan 01.01.2020-31.12.2020 dönemi Toplu Sözle mesinin 5/B-f bendinde yer alan sözle menin tarafı olan sendikaya ye olmayanların sözle meden yararlanmasının, memur taban aylı ının %1,5 katı kadar aidat ödemeleri ko uluna ba lı oldu una dair hükmünün; kamu görevlilerine sosyal denge tazminatı ödemesinin dayana ı olan mevzuatta yer verilmeyen kısıtlamaların sözle me hükümlerine konularak personelin bu parasal haktan yoksun bırakılmasının hukuken mümkün olmadı ı, görev yapılan birim ve i hacmi, görevin önem ve gcl , görev yerinin özelli i çalı ma süresi, kadro veya görev unvanı ile derecesi gibi kriterlere göre bir farklılı a gidilebilece i ancak bunun dı ında sendika yesi olan ya da sendika yesi olmayan ile ba ka bir sendikaya ye olanlar arasında bir ayrıma gidilemeyece i ve Anayasaya ve kanunlara aykırı hükümler içeren sosyal denge sözle meleri dzenlemeyece i ve uygulanamayaca ı ulusal ve uluslararası mevzuat hükümleri ile yerle ik yargı kararları kar ısında davalı idare ile adı geçen sendika arasında imzalanan sosyal denge tazminatı sözle mesi uyarınca davacıdan kesinti yapılmasına hukuken imkan bulunmadı ı iddialarıyla iptali ile yapılan kesintilerin yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZET : Usul yönünden; davanın srea ımı nedeniyle reddi gerekti i, esas yönünden; 4688 sayılı Kanun'da dayanı ma aidatı ile ilgili bir düzenleme bulunmamakla birlikte aynı Kanun'un 43. maddesinde belirtilen Kanunlara dayanılarak bazı düzenlemeler yapılabilmesinin mümkün kılındı ı, Anayasa Mahkemesi'nin 2013/5447 esas sayılı dosyasında yapılan de erlendirmede, sendika ile belediye arasında yapılan sosyal yardım sözle mesiyle kamu görevlilerine maa larına ek olarak yardım verilmesiyle kamu görevlilerinin ekonomik durumlarının daha iyi hale getirilmesinin amaçlandı ı ve sözle menin me ru bir amaç ta ı dı ının belirtildi i, i lemin hukuka uygun oldu u ileri sürülerek davanın reddi gerekti i savunulmaktadır.

TÜRK M LLET ADINA

Karar veren zmir 3. dare Mahkemesi'nce gere i gr öldü:

Davalı idarenin srea ımı itirazı yerinde grlmemi tir.

Dava; davalı idare ile Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası arasında imzalanan 01.01.2020-31.12.2020 dönemi Toplu Sözle mesinin 5/B-f bendinde yer alan sözle menin tarafı olan sendikaya ye olmayanların sözle meden yararlanmasının, memur taban aylı ının %1,5 katı kadar aidat ödemeleri ko uluna ba lı oldu una dair hükmünün iptali ile yapılan kesintilerin yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle aılmı tır.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye 11.4.2012 tarih ve 28261 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6289 sayılı Kanun'un 33. maddesi ile eklenen **Ek 15. maddede**; "Belediyeler ve ba lı kurulu ları ile il özel idarelerinin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine

T.C.

ZM R

3. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2020/1151

KARAR NO : 2021/35

sosyal denge tazminatı ödenebilir. Sosyal denge tazminatının ödenebilecek aylık tutarı, 4688 sayılı Kanun'a göre yapılan toplu sözleşme belirlenen tavan tutarı geçmemek üzere ilgili belediye ve il özel idaresi ile ilgili belediye ve il özel idaresinde en çok üyeye sahip kamu görevlileri sendikası arasında anılan Kanunda öngörülen hükümler çerçevesinde yapılabilecek sözleşme meyle belirlenir." ekinde düzenleme yapılmı tır.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun 14. maddesinde; "Sendikalara üye olmak serbesttir. Kamu görevlileri çalıştıkları yerinin girdi hizmet kolunda kurulu bir sendikaya üye olabilirler." hükmüne, 18. maddesinin üçüncü fıkrasında, "Kamu görevlileri arasında sendika üyesi olmaları veya olmamaları nedeniyle bir ayırım yapamaz." hükmüne, 24. maddesinde; "Sendika ve konfederasyonların gelirleri; a) Üyelerinin ödeyecekleri üyelik ödentilerinden, b) Bu Kanuna göre yapabilecekleri faaliyetlerden elde edilecek gelirlerden, c) Bağımlı ve yardımcılarından, d) Mal varlığından elde edilen gelirlerden oluşur." hükmüne, 04.04.2012 tarih ve 6289 sayılı Kanununun 18. maddesi ile değişik "Toplu sözleşme kapsamı" başlıklı 28. maddesinin birinci fıkrasında, "Toplu sözleşme; kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarını düzenleyen mevcut mevzuat hükümleri dikkate alınarak kamu görevlilerine uygulanacak katsayı ve göstergeler, aylık ve ücretler, her türlü zam ve tazminatlar, ek ödeme, toplu sözleşme ikramiyesi, fazla çalıştırma ücreti, harcırah, ikramiye, doğum, ölüm ve aile yardımı ödenekleri, cenaze giderleri, yiyecek ve giyecek yardımları ve diğer mali ve sosyal hakları kapsar." hükmüne, ikinci fıkrasında; "Toplu sözleşme ikramiyesi hariç olmak üzere toplu sözleşme hükümlerinin uygulanmasında sendika üyesi olan ve sendika üyesi olmayan kamu görevlileri arasında ayırım yapılamaz." hükmüne yer verilmiş, aynı Kanununun 04.04.2012 tarih ve 6289 sayılı Kanununun 22. maddesi ile değişik "Mahalli idarelerde sözleşme imzalanması" başlıklı **32. maddesinde**; "27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 15 inci maddesi hükümleri çerçevesinde sosyal denge tazminatının ödenmesine belediyelerde belediye başkanının teklifi üzerine belediye meclisince, il özel idaresinde valinin teklifi üzerine il genel meclisince karar verilmesi halinde, sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek üzere ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendikanın genel başkanı veya sendika yönetim kurulu tarafından yetkilendirilecek bir temsilcisi ile belediyelerde belediye başkanı, il özel idaresinde vali arasında toplu sözleşme sürecinin tamamlanmasını izleyen üç ay içerisinde sözleşme yapılabilir. **Bu sözleşme bu Kanunun uygulanması bakımından toplu sözleşme sayılmaz** ve bu kapsamda Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna bağlanamaz" hükmüne yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; davalı idareyi de temsilen zmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı ile Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası arasında 01.01.2020-31.12.2020 tarihleri arasında geçerli olmak üzere Sosyal Denge Tazminatı ödenmesini de içeren sözleşme imzalandığı, anılan sözleşmenin "Sözleşme Kapsamı ve Yararlanma Koşulları" başlıklı 5'inci maddesinin f bendinde, sözleşme tarafı olan sendikaya üye olmayanların memur taban aylığının %1,5 katı kadar aidat ödeyerek sözleşme yararlanacağı yönünde hükme yer verildiği, davacı tarafından da davalı idare ile Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası arasında imzalanan sözleşme konusu Toplu Sözleşmenin 5/B-f bendi hükmünün iptali ile yapılan kesintilerin kesinti tarihinden itibaren ilave olacak yasal faiziyle birlikte tahsiline karar verilmesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Öte yandan Danıştay 12. Dairesinin 18/12/2019 tarih ve E:2019/4940 sayılı kararı ile 01/09/2019 tarih ve 30875 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 28/08/2019 tarih ve 2019/1 sayılı Kamu Görevlileri Hakem Kurulu Kararı'nın, "**Yerel Yönetim Hizmet Koluna İlişkin Mali ve Sosyal Haklar**" başlıklı 4. bölümünün "**Sosyal Denge Tazminatı**" başlıklı 1. maddesinin 2. fıkrasında yer alan "Sosyal denge sözleşmesinin taraf sendikası, üyesi olmayan kamu görevlilerinden, aynı unvanlı üyesinden aldığı aidatın iki katına kadar sosyal denge sözleşmesi

T.C.

ZM R

3. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2020/1151

KARAR NO : 2021/35

aidatı alabilir. Bu aidatı ödeyen kamu görevlileri, söz konusu sözleşme medenî usul ve esaslar dahilinde yararlanır." hükmünün yürütmesinin durdurulmasına karar verilmiştir.

Yukarıda aktarılan mevzuat hükümlerine göre, sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek için yapılan sözleşme menin toplu sözleşme sayılmayacağı anlaşılmakta olup bu dönemde toplu sözleşme yerine geçen Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararının, sosyal denge sözleşmesinin taraf sendikasının, üyesi olmayan kamu görevlilerinden, aynı unvanlı üyesinden aldığı aidatın iki katına kadar sosyal denge sözleşme aidatı alabileceğine dair hükmünün Danıştay 12. Dairesince yürütmesinin durdurulması, yasal düzenlemede de sosyal denge tazminatı alan kamu görevlilerinden dayanıma aidatı ya da sözleşme aidatı kesilmesine imkân sağlayan bir düzenlemeye yer verilmemesi karışında dava konusu sözleşme hükmünde hukuka uygunluk bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Nitekim; benzer bir uyuşmazlıkta sözleşme menin tarafı sendikaya üye olmayan personelden sosyal denge tazminatından yararlanabilmeleri için yapılan sözleşme aidatı kesintisine son verilmesi istemiyle yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin ilimde hukuka uygunluk görülmediği gerekçesiyle iptaline dair Mahkeme kararına yönelik istinaf başvurusu zmir Bölge 6. Daire Dava Dairesi'nin 12.12.2019 tarihli ve E:2019/2251, K:2019/2278 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

Öte yandan, sözleşme aidatı kesilmesini öngören sözleşme hükmünün hukuka aykırı olduğu sonucuna varıldığından ve hukuka aykırılığı yargı kararıyla saptanan sözleşme hükmü nedeniyle kesilen dayanıma aidatlarının dava tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte davacıya ödenmesi gerektiği ise açıktır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu sözleşme menin 5. maddesinin (f) bendinin **iptaline**, anılan sözleşme hükmü uyarınca yapılan kesintilerin dava tarihinden başlayarak her bir kesinti tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte davalı idare tarafından davacıya **ödenmesine**, ayrıca dökümü yapılan 235,60-TL yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 2.040,00-TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin talep edilmemesi halinde kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde zmir Bölge 6. Daire Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere, 08/01/2021 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Ba kan
EKREM ATICI
28434

Üye
ÜKRÜ B LGEN
195031

Üye
M RAÇ ÜZÜM
216793

YARGILAMA GİDERLERİ :

Ba vurma Harcı : 54,40 TL
Karar Harcı : 54,40 TL
Vekalet Harcı : 7,80 TL
Posta Gideri : 119,00 TL

TOPLAM : 235,60 TL